

Alle tiders ALBUS

Af Leena Bækdal Jensen, læringsvejleder og PLC-kordinator på Tingbjerg Skole

Børnelitteraturfestivalen ALBUS 2018 på DOKK1 var et perfekt sammensurium af leg, aktivitet, spænding, overraskelse og begejstring for både store og små!

I dagene 1.-4. november 2018 løb den første internationale børnelitteraturfestival ALBUS af stabelen på DOKK1. Festivalen var arrangeret af Aarhus Kommunes Biblioteker i tæt samarbejde med en række partnere og skal efter planen afholdes hvert andet år. På programmet i 2018 var nogle af de mest spændende forfattere og illustratører inden for dansk og nordisk børnelitteratur samt flere gæster fra andre dele af verden.

De fire dage bød på en række forskelligartede arrangementer, hvor alle med interesse i børne- og ungdomslitteratur kunne deltage i skrive- og tegnetworkshops, oplæsninger, kreative workshops og anderledes fortælleaktiviteter. Men hvorfor hedder børnelitteraturfestivalen egentlig ALBUS og hvad er intentionen med den? Projektleder Sif Lüscher Rauff fortæller med et smil på læben historien bag navnet:

- Oprindeligt var der en konkurrence for brugerne af Biblioteket, men forslagene ramte ikke helt, det der var intentionen med ALBUS. Vi måtte

tilbage i tænkeboks, og en dag udbød Mette Rabæk Poulsen, som er med i projektgruppen: "Alle Børn og Unge Læser - den skal hedde ALBUS!" Der var stor begejstring i teamet, indtil vi opdagede, at det ikke helt stemte med bogstaverne i navnet, så i stedet blev betydningen: Aarhus Litterære Børne- og UngeScene. Samtidig har navnet konnotationer til Albus Dumbledore fra Harry Potter-serien og den børnelitterære verden.

- Navnet skulle være noget, der ikke kun var for de små og heller ikke kun for de store, og som kunne bruges internationalt, fortsætter Sif Lüscher Rauff. - Målgruppen for ALBUS er meget bred. Det er børn i alle aldre, fagfolk og voksne med interesse for børnelitteratur. Der skal være lidt for daginstitutioner, familier med små børn og skoleklasser mellem 2. -9. klasse, fortæller Sif Lüscher Rauff.

Hun understreger at intentionen med ALBUS har været, at målgruppen skulle få mere lyst til at læse og få fortællingerne ind under huden:

- Det, vi gerne vil have, skal være en del af festivalens DNA, er at præsentere litteratur på forskellige måder og at skabe aktive og deltagende børn gennem nye anderledes formidlingsformer, forklarer Sif Lüscher Rauff og uddyber: - DNA'et har tre ben: 1) bredde i formidlingsformer, 2) aktive børn og 3) samarbejde og samskabelse. Samtidig var det et ønske, at danske børn skal møde historier fra andre dele af verden, hvilket i år tæller fem nationaliteter.

Et mylder af aktiviteter

Over alt på ALBUS inviteres børn, unge og barnlige sjæle ind i litteraturens verden med aktiviteter skabt for, med og af børn. Alle kan farvelægge en kæmpeillustration af "DA MUMBO JUMBO BLEV KÆMPESTOR" af Jakob Martin Strid eller designe en bogforside og vinde med Orla. Børnene danser med lys i øjnene ved Scenetrappen, mens "Mis med de blå øjne" rundes af; og en muslimsk friskoleklasse bliver grebet af noget, de ikke vidste var fedt, under en workshop med Josef Tzegai Johannes, skaberen af tegneserien "The Urban Legend", hvor de skal bruge deres fantasi til at lave deres egen superhelt, der skal have et navn, et arbejde, en ærkefjende og noget han vil bekæmpe.

I Makerspace ankommer 6.a fra Kragelundskolen for at se udstillingen "Heltmod og hamskiftere," der er en del af projektet Fang Fortællingen, der med en fysisk udstilling har til hensigt at åbne den børnelitterære verden. Udstillingen er inspireret af Josefine Ottensens "Vikingsagn" og den består af et arbejdshæfte og nogle sten i Makerspace som eleverne kan interagere med fysisk eller digitalt.

På Udsigten fortæller Benni Bødker og John Kenn Mortensen om "Julebestiarier," som de har skrevet sammen: - I går åbnede gravene sig, og de døde begyndte at vandre. Så det er jo egentlig allerede begyndt. "Julebestiarier" er en overlevelsesguide eller

en slags felthåndbog. Vi foretager os alle mulige ting, når julen nærmer sig, men vi ved ikke længere hvorfor. Vi sætter grød ud til nissen, men hvorfor? Vi putter smør ovenpå... fordi vi vil overleve!

Eleverne lytter opmærksomt til fortællingen om julevætten og Lucia, mens de ser illustrationerne på skærmen ved scenen. De skal dernæst tegne deres eget julemonster, og til sidst giver John Kenn Mortensen eksempler på hvad der har god effekt, når man skal tegne noget virkeligt skræmmende. Fx gør det en markant forskel, om man tegner pupiller i monsterets øjne eller ej. En kroget, spids næse og skæg har også en skummel effekt.

Børnelitteraturen udvider!

I Store Sal afholdes det tværfaglige seminar "Børnelitteraturen udvider!" Programmet er rigt besat med forskere, forfattere og formidlere, og omfatter bl.a. en samtale mellem Nina Christensen, professor samt leder af Center for Børns Litteratur og Medier, og illustratør Kamila Slocinska, som har skabt ALBUS' logo. Samtalen går på Slocinskas samarbejde med Dokk1 og ALBUS teamet om at designe et multifunktionelt logo bestående af scenografiske elementer, der kan flyttes rundt

og som taler til det fantasifulde, legende og grænseløse.

- Det skulle være stofligt, fortæller Kamila Slocinska. - Bøger er stoflige, så det var vigtigt at skabe stoflighed, så man træder ind i bogverdenen. Samtidig er ALBUS en festival for både børn og unge, så det måtte ikke blive for nuttet. Det skulle indfange begge målgrupper.

Tankesættet bag ALBUS understøttes af logoet, der udstråler et legende univers med væsner udført i en kunstnerisk streg, der henvender sig til såvel børn, unge og voksne.

På programmet er også Hanna El Ghoufti, Bibliotekscenter for integration, som repræsenterer for projektet www.verdensbiblioteket.dk, som er udviklet for at formidle kendskab til bøgerne gennem det digitale i det lokale. Om projektet siger hun bl.a.: - Ikke alle børn har lige adgang til litteratur. Det er vigtigt, at man føler sig repræsenteret.

Hanna El Ghoufti fortæller at projektet arbejder med at oversætte litteratur fra den vestlige verden til forskellige sprog, for at repræsentere og skabe genkendelighed for målgruppen, der bl.a. er direkte integrerede elever i folkeskolen

og flersprogede med forskellige kulturelle baggrunde.

Læseambassadørerne

I Informationen står Læseambassadørerne Ida Augusta Press Mathiasen, Tobias Feldbak Svantemann og Maja Eskerod Ifversen og tager i mod i deres gule T-shirts med ALBUS-logoet på maven. Læseambassadørernes opgave er at formidle læseglæde fra børn til andre børn.

- I skolen opfatter mange det som en straf, men når vi anbefaler bøger vi selv har læst, virker det ikke kedeligt for vores kammerater og det giver dem lyst til at læse, fortæller Ida. Og hendes ord bliver bekræftet af et meget rammende udsagn fra et af børnene: "Jeg gider jo ikke at høre om bøger fra en voksen eller en bibliotekar, for de synes jo bare, at alle bøger er gode. Men hvis jeg hører det fra mine venner, så tror jeg på, at bogen er god."

Læseambassadørerne er udvalgt fra Skæring Skole og tæller 15 læseglade elever fra 6.-8. årgang. Siden september har de være inde på DOKK1 fire gange, hvor de har været med til at udvikle læseambassadøruddannelsen. Tobias anbefaler *Skyggens Læring* af John Flanagan. Maja og Ida anbefaler *Hunger Games* af Suzanne Collins.

Hvem vil være litterær

Vi er nået til finalen i "Hvem vil være litterær 2018" - og hvilken finale! På Rampen er der linet op med et dommerpanel, en festklædt vært og fire deltagerborde med pointtavler samt 12 neglebiddende deltagere fra de skarpeste 5. klasser, der er nået hele vejen til den store finale. De fire hold sidder klar til dyste på viden om 14 forskellige bogtitler, som de har læst igennem de seneste måneder.

Der dystes om den særlige ære, det er at få skolens navn skrevet i Den gyldne Bog og modtage vandrepokal samt en række bogpræmier. Publikumsskaren vokser sig større og større i takt med at holdene taster sig gennem spørgsmålene i Kahoot'en, og en nervepirrende stemning spreder sig på rampen, da Team Bavnehøj giver Læsehestene baghjul. Jubelen og sejrskræbet vil ingen ende tage, da Team Bavnehøj taster sig ind på 1. pladsen og bliver vinder af Hvem vil være litterær 2018.

Initiativet er sat i værk af Team Børn fra DOKK1 og er blevet til i samarbejde med Center for Læring. 16 skoler har været tilmeldt konkurrencen med deres 5. klasser og udskillelsesløbet er foregået gennem tre runder, hvor 1. runde fandt sted på skolen i samarbejde med PLC, 2. runde blev afholdt i Viby, Åby, Risskov og på DOKK1, mens 3. runde er finalen på DOKK1 under ALBUS.

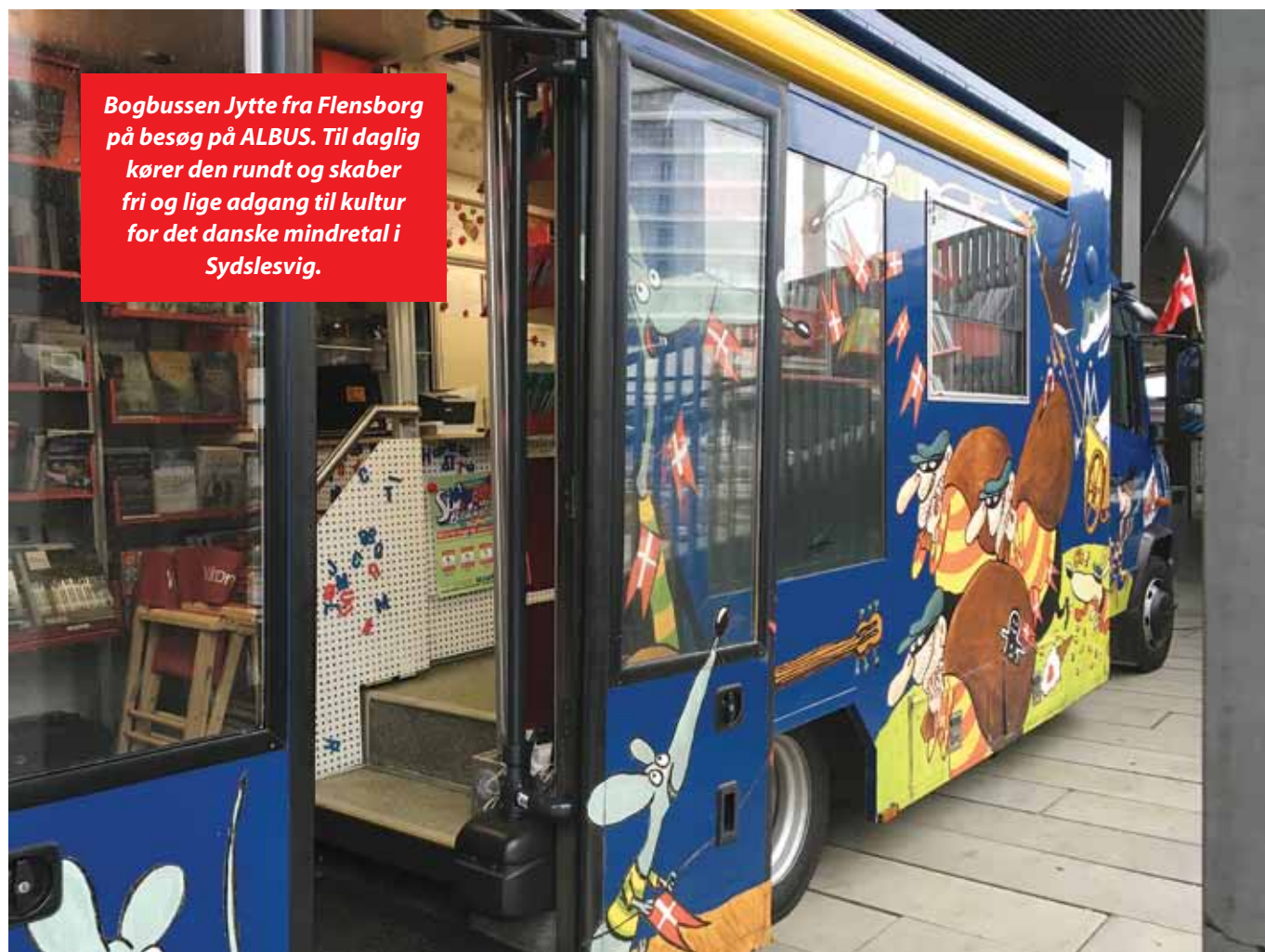
Beriget og inspireret

Ude på gadeplan finder jeg Karl Fischer i Bogbussen "Jytte" fra Flensborg, som er en af festivalens talrige samarbejdspartnere, der til dagligt kører rundt for at skabe fri og lige adgang til kultur for det danske mindretal i Sydslesvig. Blandt de mange samarbejdspartnere er også filmselskabet Zentropa, som har bidraget med en Vitello-gade, hvor man kan tegne Vitello, fortælle sin mest Vitello-agtige hemmelighed og se film; Teatret Filuren, hvor unge selv har sat forestillingen "De tre bukke bruse" op, som spilles for små

børn og derudover samarbejdet med DR om kåringen af Orla Prisen.

Jeg forlader ALBUS beriget med inspiration til formidling i min egen faglige kontekst som læringsvejleder og PLC-kordinator på Tingbjerg Skole, hvis læringscenter ligger i *Tingbjerg Bibliotek/Kulturhus*, som rummer folkebibliotek, pædagogisk læringscenter, kulturhus, mødelokaler, café, koncert- og teatersal under et tag. Overvældet og bjergtaget af alt dét, der er sket på så kort tid og som er forløbet så perfekt i et stort sammenrum af leg, aktivitet, spænding, overraskelse og begejstring i fantastiske DOKK1.

Et hus der skaber plads for spændende interaktioner og indtryk fra det børnelitterære univers, som jeg vil tage med mig og bringe videre på min hjemmebane – lige som forhåbentlig rigtig mange andre deltagere i Børnelitteraturfestivalen ALBUS. ■

Bogbussen Jytte fra Flensborg på besøg på ALBUS. Til daglig kører den rundt og skaber fri og lige adgang til kultur for det danske mindretal i Sydslesvig.